

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, dnia 27 lutego 2019 r.

3001-IWW1.0921.17.2018.8
UNP 3001-18-114499

Egzemplarz nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
Urząd Skarbowy w Międzychodzie ul. Piłsudskiego 2, 64-400 Międzychód	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Mirosław Błazewicz	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Upoważnienie nr 19/2018 z dnia 18 maja 2018 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2018.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
Anna Danowska-Szaumkesel – starszy ekspert skarbowy.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
1.	Anna Danowska-Szaumkesel – starszy ekspert skarbowy,
2.	Marlena Siluk – starszy ekspert skarbowy.

Urząd Skarbowy
Poznań

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	23 maja 2018 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	15 czerwca 2018 r.
Tryb kontroli	
Zwykły.	
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Monitorowanie przez komórki spraw wierzycielskich zaległości podatkowych objętych tytułami wykonawczymi przekazanymi do organu egzekucyjnego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli, również zdarzenia i dokumenty sprzed 1 stycznia 2016 r., gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Ocena skontrolowanej działalności	
Ocena pozytywna pomimo uchybień.	
DOKONANE USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO	

1. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

W okresie objętym kontrolą tj. od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli w Urzędzie Skarbowym w Międzychodzie nie były przeprowadzone kontrole zewnętrzne przez inne organy.

2.1 Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru, zadania wynikające z regulaminu organizacyjnego oraz innych uregulowań wewnętrznych w kontrolowanym zakresie

- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Międzychodzie, stanowiący załącznik nr 15 do Zarządzenia Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2015 r., załącznik nr 15 do Zarządzenia nr 17/2016 Dyrektora Izby skarbowej w Poznaniu z dnia 11 kwietnia 2016 r., załącznik nr 14 do Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r.,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 22/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich,

- Wewnętrzna procedura postępowania nr 4/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 23/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie powołania zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 3/2016 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie powołania zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 1/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie powołania zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych,
- Decyzja nr 1/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 4 września 2017 r. w sprawie powołania zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych,
- Decyzja nr 1/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie powołania zespołu do spraw monitorowania zaległości podatkowych.

2.2 Uprawnienia i obowiązki organu podatkowego jako wierzyciela wynikające z przepisów prawa

W wewnętrznych procedurach uregulowane zostały zasady działania i tryb postępowania komórki wierzycielskiej. W trakcie czynności kontrolnych sprawdzono, czy wierzyciel korzystając ze swoich uprawnień wynikających z przepisów prawa oraz wewnętrznych regulacji należycie wypełnił obowiązek monitorowania zaległości podatkowych objętych tytułami wykonawczymi przekazanymi do organu egzekucyjnego, komorników sądowych oraz organów rekwizycyjnych.

W Urzędzie Skarbowym w Międzychodzie powołany został zespół do monitorowania dłużników mających największe zaległości podatkowe oraz monitorowania spraw zagrożonych przedawnieniem.

W tym celu w pierwszej kolejności tj. w ostatnim kwartale roku poprzedzającego termin przedawnienia sporządzany jest wykaz zaległości, które przedawniają się następnego roku. Wykaz sporządzany jest na podstawie zestawienia sporządzonego w programie WHTAX – *Zestawienie zaległości przedawnionych oraz zaległości, które będą przedawnione*. Gotowe dane dotyczące zaległości, które przedawniają się w przyszłym roku przekazywane są pracownikom

celem zapoznania. W przypadku ujawnienia w toku wykonywanych czynności służbowych informacji dotyczących majątku oraz sytuacji finansowej podmiotu, które mogą przyczynić się do wyegzekwowania wskazanych zaległości, pracownicy przekazują je do komórki egzekucyjnej i do komórki spraw wierzycielskich. Publikacja ww. danych odbywa się co kwartał po wcześniejszej aktualizacji. Bieżący monitoring zaległości zagrożonych przedawnieniem odbywa się na podstawie danych z systemu e-Mierniki.

Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego komórka do spraw wierzycielskich zakłada do każdego podatnika teczkę i rejestruje w rejestrze „Zaległości po umorzeniu postępowania egzekucyjnego”. Zaległości te monitorowane są dwa razy w roku, w pierwszej kolejności wobec zaległości, co do których zbliża się termin przedawnienia, poprzez wysyłanie zapytań do innych instytucji oraz sprawdzanie informacji we własnych bazach danych urzędu. Następnie zgromadzone informacje podlegają analizie. Jeżeli ujawniono źródło dochodów lub majątek, komórka wystawia tytuł wykonawczy w celu wyegzekwowania zaległości. W trakcie spotkań komisji (dwa razy w roku) do spraw monitorowania największych dłużników wyznacza się zadania, które mogą zawiesić względnie przerwać bieg terminu przedawnienia wobec zaległości, co do których zbliża się termin przedawnienia.

Proces monitorowania spraw z największymi zaległościami odbywa się w każdym miesiącu. Po zakończeniu miesiąca komórka Rachunkowości Podatkowej i Spraw Wierzycielskich aktualizuje w pierwszej kolejności „wykaz podmiotów z zaległością powyżej 50 tys. zł” poprzez wpisanie kwoty zaległości oraz aktualizację zaległości w stosunku do poprzedniego miesiąca, jak również następuje dopisanie względnie usunięcie podatnika z tego wykazu, czynność tą dokonuje się na podstawie wydruku z POLTAX2B – Wykazu największych dłużników. Następnie aktualizuje się, bądź uzupełnia zestawienie będące w posiadaniu komórki:

Po uzupełnieniu wykazu o powyższe informacje przewodnicząca komisji ds. monitorowania zaległości informuje pozostałych kierowników komórek urzędu w celu aktualizacji danych takich jak: adres, branża, czy nadal prowadzona jest działalność, kiedy prowadzona była kontrola, jakie czynności podjęte były przez komórkę egzekucyjną oraz komórkę karną skarbową. Po 12-tym każdego miesiąca wykaz pozostaje zaktualizowany w celu dokonania przez pracowników takich samych czynności jak w przypadku przedawnień.

W pierwszej kolejności na spotkaniu przedstawiane są zadania wykonane wobec największych dłużników, wyznaczone do realizacji na poprzednim spotkaniu.

Przed spotkaniem w celu wyznaczenia zadań do realizacji oraz dokonania segmentacji dłużników, przewodnicząca przedkłada wszystkim kierownikom komórek w urzędzie wykaz dłużników w celu zebrania jak największej ilości informacji. Na spotkaniach z udziałem wszystkich kierowników omawiani są poszczególni dłużnicy, następnie dokonuje się ich segmentacji i wyznacza zadania do realizacji.

Oprócz comiesięcznego monitoringu największych dłużników (pow. 50 tys. zł), zespół do spraw monitorowania zaległości podatkowych spotyka się w zależności od potrzeb, lecz nie rzadziej niż dwa razy do roku. Z każdego spotkania zespołu sporządzony jest protokół zawierający m.in. propozycje rozwiązań zmierzających do poprawy efektywności likwidacji zaległości podatkowych i niedopuszczenia do ich przedawnienia.

Zestawienie dotyczące największych dłużników zawierające m.in. kwalifikację podmiotu, gdzie określa się, czy podmiot jest ściągalny, trudno ściągalny czy też nieściągalny, jest przekazywane do wiadomości pracownikom urzędu celem objęcia ww. podmiotów szczególnym nadzorem w trakcie wykonywania zadań na wszystkich stanowiskach pracy urzędu.

W celu dokonania segmentacji podatników zespół kieruje się danymi zawartymi w systemach: EGAPOLTAX, POLTAX, POLTAX2B, CzM, EKW oraz informacjami będącymi w posiadaniu Referatu Egzekucji i Likwidacji Towarów, Referatu Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich oraz Samodzielnego Referatu Analiz, Planowania i Kontroli Podatkowej. Tabela z wytypowanymi podmiotami zawiera ponadto informację nt. rodzaju podatku, stanu zaległości i jego zmiany na dany dzień, protokołów majątkowych, środków egzekucyjnych, wyjawienia majątku, poszukiwania majątku, kontroli, zawiadomienia z KKS, zawiadomienia z art. 300 KK (dot. utrudniania zaspokojenia wierzyciela), odpowiedzialności osób trzecich, wniosku o ogłoszenie upadłości, wniosku o zakazie prowadzenia działalności, skargi pauliańskiej, wpisu do rejestru dłużników niewypłacalnych, krajowego rejestru sądowego, bazy podmiotów szczególnych, układu ratalnego i terminowości spłat.

W ramach obowiązków opisanych w wewnętrznych uregulowaniach kontrolowana komórka dokonuje analizy spraw zagrożonych przedawnieniem. Ze spotkań komisji ds. monitorowania zaległości sporządzane były protokoły, z których wynika jakie podmioty zostały zaopiniowane do odpisania zaległości jako przedawnione. Przed posiedzeniem komisji pozyskiwane są zestawienia spraw zagrożonych przedawnieniem z programu WHTAX oraz programu e-Mierniki, a następnie analizowane są przez komórkę wierzycielską. Informacje

o tych podmiotach są umieszczane w Qasystencie celem zapoznania się poszczególnych komórek i naniesienia na tabeli ewentualnych zdarzeń powodujących przerwanie biegu terminu przedawnienia. Ostatecznie do każdej sprawy przed odpisaniem jej sporządzana jest obiegówka i każda komórka podpisuje się pod informacją dotyczącą zdarzeń powodujących przerwanie bądź nie biegu terminu przedawnienia.

Ponadto na podstawie wydruku z systemu e-ORUS sprawdzono, czy organ wierzycielski monitoruje sprawy przekazane innym organom egzekucyjnym. Na wykazie za kontrolowany okres zostało wykazanych 5 zobowiązanych (sprawy nie znalazły się w próbie, ale oceniono monitorowanie spraw przekazanych do rekwizycji), których sprawy zostały przekazane innym organom egzekucyjnym. W 1 sprawie tytuły wykonawcze przekazano 1 czerwca 2018 r., dlatego też nie występowało z pismem do obcego organu egzekucyjnego o informację na jakim etapie znajduje się egzekucja. W 1 sprawie skierowano zapytanie w dniu 7 marca 2018 r. w stosunku do tytułów wykonawczych wystawionych w 2016 r., 2017 r. i 2018 r. W stosunku do 2 zobowiązanych nie wysłano zapytań do obcych organów egzekucyjnych ze względu na uregulowanie zaległości. W 1 przypadku nie przyjęto do realizacji z uwagi na nie wskazanie majątku. Terminowość realizacji monitorowania została opisana na późniejszym etapie.

2.3 Działania podejmowane przez wierzyciela w zakresie monitoringu zobowiązań podatkowych (analiza dużych podatników generujących zaległości podatkowe, analiza spraw zagrożonych przedawnieniem, dokumentowanie tych działań, reagowanie na stwierdzone zagrożenia)

Do kontroli wybrano sprawy z dwóch raportów WHTAX: wg stanu na koniec 2017 r. (7 zobowiązanych) i wg stanu na koniec stycznia 2018 r. (8 zobowiązanych).

Z wybranych do kontroli spraw z raportu za 2017 r. znalazła się 1 sprawa w grupie podmiotów trudno ściągalnych. W stosunku do tego podmiotu zespół ds. monitorowania zlecił następujące działania do podjęcia przez Referat Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich: skierować zapytanie do US w Złotowie o egzekucję z nieruchomości (luty 2017) – jako sposób wykonania poinformowano, że egzekucja z nieruchomości okazała się nieskuteczna, ponowna licytacja miała odbyć się w lutym 2018 r. Zlecono ponadto monitoring w Ewidencji Ksiąg Wieczystych każdego miesiąca oraz okresowe (raz w miesiącu) sprawdzanie w systemie

CERBER oraz OGNIVO czy zobowiązany nie korzysta z nowego rachunku bankowego, sposób wykonania – brak prowadzenia działalności przez spółkę.

W grupie podmiotów ściąganych większość podmiotów kontynuuje spłaty zaległości w układzie ratalnym, sprzedaż zajętych ruchomości w 2 przypadkach została wstrzymana z uwagi na wniesienie skargi kasacyjnej na decyzję. Wpływ przedmiotowej czynności na efektywność egzekucji z ruchomości nie została poddana analizie – poza tematem kontroli.

W grupie podmiotów ściąganych wg stanu na 31 stycznia 2017 r. znalazło się 5 kontrolowanych podmiotów pobranych do próby.

- w 1 sprawie zlecono przedłużenie układu ratalnego, przed udzieleniem układu ratalnego zlecono przeanalizowanie sytuacji materialnej pod kątem ewentualnego podwyższenia kwoty spłaty miesięcznej raty, podmiot nadal spłaca układ ratalny,
- w 1 sprawie zlecono analizę nieruchomości należącą do zobowiązanego pod kątem wszczęcia egzekucji z nieruchomości oraz wystawienie dalszych tytułów wykonawczych w celu egzekucji z nieruchomości – sposób wykonania: w związku z ujawnieniem mniej uciążliwego środka egzekucyjnego wszczęto egzekucję z udziałów w spółce z o.o. oraz zajęto rachunek bankowy,
- w 1 sprawie zlecono zajęcie ruchomości – sposób wykonania – wszczęto egzekucję z udziałów w spółce z o.o. zajęto rachunek bankowy,
- w 1 sprawie zlecono ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości – sposób wykonania: 23 lutego 2017 r. złożono wnioski o wpis hipoteki przymusowej,
- w 1 sprawie zlecono ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości i dokonanie wyceny nieruchomości, sposób wykonania: wstrzymano egzekucję z nieruchomości do czasu ustosunkowania się Sądu na wniesioną skargę kasacyjną.
- w 3 sprawach wierzyciel przeprowadził wstępną analizę w celu orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe nie sporządzając z tych czynności dokumentacji, przyjęto że w 1 przypadku nie wszczęto postępowania o orzeczenie odpowiedzialności osób trzecich ze względu na trwającą egzekucję z nieruchomości, a w pozostałych 2 przypadkach ze względu na udzielony układ ratalny.

Powyższe stanowi uchybienie, ponieważ zgodnie z wewnętrzną procedurą postępowania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie nr 4/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 r., prowadzenie czynności wierzycielskich dotyczących monitorowania wymaga formy pisemnej, § 5 pkt 2 ppkt 2 ww. procedury stanowi, że dokumentacja z prowadzonego monitoringu

przedkładana jest do wglądu Naczelnikowi Urzędu nie rzadziej niż dwa razy w roku, w terminach do dnia 31 maja oraz 30 listopada danego roku, ponadto zgodnie z wewnętrzną procedurą postępowania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie nr 22/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich pkt 5.2 ppkt. 7 lit. a, b, c, który stanowi, że pracownik komórki RPSW odpowiedzialny za dokonanie analizy zebranego materiału (...) sporządza dla kierownika komórki RPSW informację, w której: (...), informuje o powodach braku możliwości wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich, proponuje odstąpienie od wszczęcia postępowania w sprawie odpowiedzialności osób trzecich wskazując przyczyny odstąpienia.

Z raportu za 2018 r.

- w sprawach 5 zobowiązanych na 8 kontrolowanych udzielono ulg w spłacie zaległości w postaci rozłożenia ich spłaty na raty.
- u 3 zobowiązanych mimo rat przybyło zaległości.
- Na ostatnich spotkaniach Zespołu ds. monitorowania zaległości Urzędu Skarbowego, jakie odbyły się w dniach 14, 16 i 20 grudnia 2017 r. dla zobowiązanych z zaległościami pow. 50 tys. zł, (w tym, dla których nastąpił wzrost zaległości) wyznaczono nowe zadania dotyczące m.in. spraw z rozłożoną na raty spłatą zaległości.

Zespół zaproponował podjęcie następujących działań:

- w 1 sprawie Zespół zaproponował, żeby przedmiotową okoliczność zakwalifikować rozpatrując jako przesłankę pozytywną lub negatywną w czasie prowadzonego postępowania o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika komórki wierzycielskiej, przed przyznaniem ponownego układu ratalnego zostanie dokonana ponowna analiza stanu majątkowego, terminowości spłacanych rat oraz powstawania nowych zaległości. Jeśli strona nie spełni przesłanek dalszego przyznania ulgi nastąpi wznowienie egzekucji,

- w 1 sprawie stwierdzono spłacanie rat, jednak z powodu zmiany kryterium wysokości zaległości kwalifikującej największych dłużników z pow. 50 tys. zł na pow. 100 tys. zł, nie wyznaczono nowych zadań,
- w 1 sprawie Zespół zaproponował, żeby przedmiotową okoliczność zakwalifikować rozpatrując jako przesłankę pozytywną lub negatywną w czasie prowadzonego postępowania

o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań, po wcześniejszym sprawdzeniu możliwości podniesienia kwoty rat.

Obecnie stanowisko wierzyciela zmieniło się - zgodnie z ww. wyjaśnieniami, w trakcie analizowania stanu majątkowego podatnika ujawniono, że w czasie trwania ulgi dokonał on zakupu 2 samochodów osobowych kosztem regulowania bieżących zobowiązań podatkowych, a także nie regulował wyznaczonych rat, wobec czego nie planuje się przyznania kolejnej ulgi w spłacie,

- w 1 sprawie Zespół zaproponował, żeby przedmiotową okoliczność zakwalifikować rozpatrując jako przesłankę pozytywną lub negatywną w czasie prowadzonego postępowania o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań, po ponownym przeanalizowaniu sytuacji materialnej pod kątem podniesienia kwoty raty.

Wg ww. wyjaśnień za przyznaniem rat, pomimo kwotowego wzrostu zaległości (pomimo zmniejszania się kwoty głównej, całość zaległości wzrasta z powodu naliczania opłaty prolongacyjnej) przemawia fakt, iż zobowiązany na bieżąco reguluje swoje zobowiązania, a posiadany majątek (nieruchomość obciążona hipoteką banku) nie daje pewności zaspokojenia długu. Ponadto w okresie 2016 r. – 2017 r. kwoty rat zwiększyły się z 800 zł do 2.500 zł,

- 1 sprawa dotyczyła zobowiązanego o zaległościach poniżej 50 tys. wobec czego nie była analizowana przez ww. Zespół. Sprawdzone jednak, że przyznane raty są spłacane,
- w 2 sprawach została wszczęta egzekucja z nieruchomości,
- w 3 sprawach doszło do zbiegu egzekucji sądowej z administracyjną,
- w 1 sprawie, dla celu wszczęcia egzekucji z nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonki, powstała potrzeba wystawienia tytułu wykonawczego na małżonków. Ponieważ do tego czasu w stosunku do zobowiązanego prowadzona była egzekucja na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego tylko na zobowiązanego, powstała konieczność wyeliminowania go z obrotu prawnego.

Jednakże, w czerwcu 2016 r. w sprawie tej doszło do zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową (zajęcie 19 nieruchomości). Następnie, zwrócono się do komornika sądowego o „umorzenie postępowania w przedmiocie egzekucji z ruchomości podatnika” (działanie takie należy uznać za nieprawidłowe, ponieważ umorzenie tytułu wykonawczego w opisaney sytuacji powinno nastąpić bez uchylecia dokonanych wcześniej czynności egzekucyjnych i tym samym bez rezygnacji z ewentualnych wpływów uzyskanych ze sprzedaży ruchomości podatnika – poza tematem kontroli).

Zgodnie z ww. wyjaśnieniami, jeszcze przed wystawieniem tytułu wykonawczego na oboje małżonków, 2 miesiące po przekazaniu dalszych tytułów wykonawczych do komornika sądowego, Urząd Skarbowy zwracał się do komornika sądowego o stan egzekucji z ruchomości, w tym w szczególności, na kiedy zaplanowane jest ich zbycie. Odpowiedzi nie otrzymano, jednak z późniejszych informacji uzyskanych od komornika sądowego dowiedziano się, że ruchomości zostały sprzedane w 2018 r.

W sprawie dokonano również wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomościach podatnika (wnioski z listopada i grudnia 2016 r., a w marcu 2018 r. pismo do sądu o skorygowanie wpisów – sąd dokonał błędnych wpisów).

- W 1 sprawie, pierwotny tytuł wykonawczy został umorzony, a na jego miejsce w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości wystawiono drugi tytuł wykonawczy.

W pierwotnej sprawie, w 2014 r. doszło do zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową po zajęciu świadczenia zobowiązanego w ZUS. Z ww. wyjaśnień Kierownika komórki egzekucyjnej wynika, że ze względu na niską kwotę świadczeń (594,62 zł) ówczesny kierownik komórki egzekucji zdecydował o nieprzekazywaniu dalszych tytułów wykonawczych do komornika sądowego z powodu braku uzasadnienia ekonomicznego - kwota potrąceń nie pozwoliłaby na pokrycie nawet kosztów egzekucyjnych w wysokości 35.449 zł (z formalnego punktu widzenia organ egzekucyjny nie może odstąpić od przekazania tytułów wykonawczych, w których nastąpił zbieg egzekucji, skoro jest już ustalony właściwy do prowadzenia łącznej egzekucji z danego środka egzekucyjnego organ egzekucyjny – poza tematem kontroli).

Na nieruchomości zobowiązanego ustanowiona jest hipoteka przymusowa (w 2007 r.).

- W 1 sprawie doszło w listopadzie 2016 r. do zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową poprzez zajęcie ruchomości. Z ww. wyjaśnień wynika, że przekazano tylko część akt spraw, dla których nastąpił zbieg, ze względu na brak uzasadnienia ekonomicznego – kwota przekazanych tytułów wykonawczych opiewała na 40.000 zł, podczas gdy sama wycena ruchomości to 25.000 zł (z formalnego punktu widzenia organ egzekucyjny nie może odstąpić od przekazania tytułów wykonawczych, w których nastąpił zbieg egzekucji, skoro jest już ustalony właściwy do prowadzenia łącznej egzekucji z danego środka egzekucyjnego organ egzekucyjny – poza tematem kontroli).

W tej sprawie komornik sądowy 3 razy powiadomił Urząd Skarbowy (obwieszczenia) o pierwszej licytacji ruchomości, z czego komórka wierzycielska, zgodnie z wyjaśnieniami,

wywnioskowała o braku bezczynności w toku egzekucji komorniczej, co przesądza o braku przesłanek do rozważenia możliwości orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich (zobowiązany to sp. z o.o.). Nie zdecydowano się na wyjaśnienie przyczyn trzykrotnego ogłaszania przez komornika sądowego pierwszej licytacji.

Poza tym, w październiku 2017 r. komórka wierzycielska dokonała zgłoszenia zobowiązanej spółki do KRS/Rejestru Dłużników Niewypłacalnych (informacja o dokonanych wpisach wpłynęła 13 grudnia 2017 r.). Wcześniej, w kwietniu 2017 r. skierowano pismo do podatnika, z ostrzeżeniem o zgłoszeniu takiego wniosku w przypadku nie uregulowania zaległości i powiadomiono spółkę o możliwości ubiegania się o ratalną ich spłatę.

Natomiast, w trakcie kontroli, dokonano zajęcia wierzytelności zobowiązanego u jego kontrahenta, na podstawie informacji uzyskanych w systemie WRO_WIERZYCIEL.

Zgodnie z obowiązującymi w kontrolowanym okresie wewnętrznymi procedurami postępowania w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich, wierzyciel zobowiązany jest do monitorowania efektywności egzekucji zaległości podatkowych, na które wystawiono tytuły wykonawcze, a następnie skierowano je do realizacji komornikowi sądowemu lub innym organom egzekucyjnym w ramach rekwizycji oraz wysyłania nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy do ww. organów egzekucyjnych ponagień lub zapytań o przebieg sprawy, w przypadku stwierdzenia, iż nie są one realizowane.

W związku z tym, sprawdzono stan zbiegów egzekucji administracyjnej i sądowej na podstawie zestawienia oraz dołączonych do niego akt. Zestawienie zawiera zbiegi dotyczące zaległości 20 zobowiązanych, do których doszło w kontrolowanym okresie (17) oraz takie, które w tym okresie nadal istnieją (3). Pośród nich zaległości 11 zobowiązanych zostały uregulowane w całości lub w części, również przez wpływy przekazane przez komorników sądowych, w 1 sprawie zaległości zobowiązanego zostały rozłożone na raty, 4 postępowania prowadzone przez komornika sądowego zostały umorzone z różnych powodów, w 2 przypadkach nie poinformowano komornika sądowego o występującym zbiegu, w 1 przypadku zbieg wygasł po sprzedaży ruchomości, w 1 sprawie komornik powiadomił o ogłoszeniu licytacji, w 1 sprawie tytuł „wycofany” w celu wystawienia tytułu wykonawczego na oboje małżonków z powodu egzekucji z nieruchomości. W tej ostatniej sprawie w sierpniu 2016 r. wystosowano pytanie do komornika sądowego o stan egzekucji. W pozostałych przypadkach nie wystosowano

do komorników sądowych żadnej korespondencji, pomimo, iż na podstawie zestawienia pytania takie powinny być skierowane co najmniej w 5 przypadkach.

Również na podstawie wybranych do kontroli i opisanych powyżej spraw stwierdzono, że w toku egzekucji (z wyjątkiem 2 spraw, w których wysłano pytania do komorników sądowych o stan egzekucji w związku z wszczęciem egzekucji z nieruchomości) nie są wysyłane ponaglenia ani zapytania o stan egzekucji, co narusza § 5 pkt 1 ppkt 2 lit g, h Wewnętrznej procedury postępowania nr 4/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich oraz pkt 5.1 ppkt 2 lit g, h Wewnętrznej procedury postępowania nr 22/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich. Z wyjaśnień kontrolowanej komórki wynika, że nie występują na piśmie, ponieważ wiedzę na temat stanu egzekucji komórka wierzycielska czerpie z informacji napływających od komorników sądowych w postaci pytań komorników sądowych o stan zaległości, obwieszczeń o licytacjach, nadesłanych podziałach kwot uzyskanych z egzekucji oraz dokonanych wpłat.

W związku z powyższym, pismem z 15 czerwca 2018 r., Kierownik Referatu Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich, złożyła pisemne wyjaśnienia, które dotyczą również tytułów wykonawczych przekazanych do rekwizycji. Naczelnik Urzędu Skarbowego w powyższych wyjaśnieniach przedstawił sposób obciążenia pracowników.

Z powodu dużego obciążenia pracowników monitoring zaległości po zbiegu odbywał się poprzez analizy dokonanych wpłat przez komorników sądowych, rozmowy telefoniczne oraz współpracę z komórką egzekucyjną Urzędu Skarbowego.

Z kontrolowanych spraw wynika także, że SER uchybiła również § 5 pkt 2 ppkt 7 Wewnętrznej procedury postępowania nr 4/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich oraz pkt 5.2 ppkt 7 Wewnętrznej procedury postępowania nr 22/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich, poprzez brak sporządzania pisemnych analiz dotyczących możliwości orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich. Sam fakt wydania w 2017 r. 3 decyzji w tym zakresie potwierdza jednak, że analiza taka jest wykonywana. Proces analizy następuje, jednak nie przybiera przewidzianej ww. procedurami formy. Nie jest również zachowana wyznaczona tymi dokumentami ścieżka informowania NUS o zasadności bądź nie wszczęcia postępowania w tym zakresie.

Stwierdzono, że komórka wierzycielska przekazywała na bieżąco informacje dotyczące zmiany stanu zaległości, wypełniając przesłanki § 15 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych z dnia 30 grudnia 2015 r. Informacje o stanie zaległości znajdują się w aktach spraw, a tam gdzie nie były podpisane, z systemu EGAPOLTAX wynika, że informacja taka została przekazana. Informacje o okresach zawiesznień z powodu przyznanych rat przekazywano poprzez niezwłoczne dostarczenie do komórki egzekucji administracyjnej decyzji orzekającej w sprawie.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono:

1. Niewysyłanie do obcych organów egzekucyjnych przejmujących prowadzenie egzekucji z majątku podatnika do którego wystąpił zbieg egzekucji, ponagleń ani zapytań o stan egzekucji - naruszenie § 5 pkt 1 ppkt 2 lit g, h Wewnętrznej procedury postępowania nr 4/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 r. oraz pkt 5.1 ppkt 2 lit g, h Wewnętrznej procedury postępowania nr 22/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich.
2. Brak sporządzania pisemnych analiz dotyczących możliwości orzeczenia o odpowiedzialności osób trzecich - naruszenie § 5 pkt 2 ppkt 7 Wewnętrznej procedury postępowania nr 4/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich oraz pkt 5.2 ppkt 7 Wewnętrznej procedury postępowania nr 22/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich.

2. Uprawnienia do podsystemów informatycznych Urzędu

Na podstawie raportu z e-ORUS niestandardowe Raporty POLTAX uzyskano wykaz osób posiadających uprawnienia do systemu POLTAX i jego podsystemów pracowników Referatu Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich.

W kontrolowanej komórce dostęp do systemu POLTAX i jego podsystemów posiada 7 osób. Wśród nadanych uprawnień 5 pracowników (i Kierownik) posiada uprawnienia *Kierownika aplikacji*. Z wyjaśnień Kierownika Komórki Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich wynika, że ww. uprawnienie jest niezbędne do wykonywania podstawowych czynności związanych ze sprawami wierzycielskimi jak i rachunkowością podatkową.

Kierownik aplikacji – uprawnienie dla pracowników (operator bez uprawnień ADMIN) jest dodatkowym uprawnieniem i musi być łączone z uprawnieniami specjalnymi takimi jak: mpd, karty lub karta podatkowa. Uprawnienia specjalne np.: migracja tytułów wykonawczych do EGAPOLTAX, aktualizacja tytułów wykonawczych, zmiana daty tytułu wykonawczego, anulowanie wydrukowanego tytułu wykonawczego, automatyczne księgowanie rejestrów p/o, anulowanie wydruków zwrotów.

Nadane uprawnienia są adekwatne do zadań realizowanych na wyznaczonych stanowiskach pracy.

3. Przestrzeganie zapisów załącznika nr 1 do Systemu Kontroli Wewnętrznej „Sprawowanie kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w izbach i urzędach skarbowych

W Urzędzie Skarbowym w Międzychodzie w Referacie Rachunkowości i Spraw Wierzycielskich zostały przeprowadzone następujące kontrole funkcjonalne:

1. Terminowość w przedmiocie ulg w spłacie zobowiązań.
2. Upomnienia w PPL (zaliczka uproszczona).
3. Analiza kart kontowych.
4. Przekazywanie informacji do komórki EA o przyczynach zawieszenia postępowania egzekucyjnego.
5. Przekazywanie informacji do komórki EA o przyczynach zawieszenia postępowania egzekucyjnego.
6. Poprawa terminowości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.
7. Poprawa skuteczności działań przedegzekucyjnych, prowadzących do dobrowolnego wykonania zobowiązań podatkowych.
8. Podejmowanie działań zmierzających do zawieszenia bądź przerwania biegu ustawowego terminu przedawnienia,
9. Poprawa racjonalności udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.
10. Podatnicy z datą zgonu, którzy mają zaległości.
11. Terminowość wystawiania upomnień.
12. Aktualizacja tytułów wykonawczych.
13. Skuteczność prowadzonej miękkiej egzekucji.
14. Monitoring zaległości po umorzeniu egzekucji.
15. Monitoring zaległości.

16. Działania podejmowane w zakresie wykonania zobowiązań podatkowych oraz zmniejszania stanu zaległości podatkowych.
17. Podatnicy z datą zgonu, którzy mają zaległości.
18. Terminowość wystawiania upomnień.
19. Monitoring zaległości po umorzeniu egzekucji.

4. Sprawdzenie na tablicach informacyjnych urzędu komunikatu o sposobie zgłaszania petycji, skarg i wniosków oraz informacji dotyczących przyjmowania obywateli w sprawie skarg i wniosków

Na tablicy informacyjnej Urzędu Skarbowego w Międzychodzie zamieszczono informację dotyczącą przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu. Na tablicy ogłoszeń widnieje również informacja dotycząca przyjmowania klientów przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Międzychodzie.

(akta kontroli pozycja 4 str. 6 – 88)

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Międzychodzie nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysyłać ponaglenia i zapytania o stan egzekucji do organów egzekucyjnych po wystąpieniu zbiegu, na zasadach określonych w obowiązującej wewnętrznej procedurze prowadzenia czynności wierzycielskich. 2. Sporządzać pisemne analizy dotyczące możliwości orzeczenia odpowiedzialności osób trzecich zgodnie z obowiązującą wewnętrzną procedurą prowadzenia czynności wierzycielskich. 3. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie

wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092) i § 22 Zarządzenia nr 74/2016 Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

Termin złożenia informacji

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PIECZĘĆ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w Poznaniu
Agnieszka Szymankiewicz

.....
Pieczeń i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Otrzymują:

1. Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,
2. Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.

